

VESTHIMMERLANDS KOMMUNE

Rapport om analyse af arbejdsgange for
udbetaling af lokaletilskud på for-
eningsområdet

INDHOLD

1.	Indledning	2
1.1	Baggrund og opgaveforståelse	2
1.2	gennemførelse af opgaven	2
2.	Lovgivningens krav til udbetaling af lokaletilskud	4
3.	Afdelingens nuværende procedurer	8
3.1	Godkendelse af ny ansøgning	8
3.2	Udbetaling og kontrol af lokaletilskud	8
3.2.1	Lokaletilskud til egne og lejede lokaler	8
3.2.2	Lokaletilskud til halleje	11
3.2.3	Pulje til ekstraordinær vedligeholdelse	12
3.2.4	Udbetaling af lokaletilskud	12
3.2.5	Økonomisk styring og opfølgning	13
4.	Lovgivningens krav i forhold til kommunens regelsæt og praksis	14
5.	Bogføring	24
6.	Sammenlignelige kommuners udgifter og retningslinjer	25
6.1	Overordnede retningslinjer for udbetaling af lokaletilskud	26
6.2	Udgift pr. kommune 2012-2017	27
7.	Sammenfatning og anbefalinger	28
7.1	Definition af aktivitetstime	28
7.2	Kommunen udbetaler lokaletilskud som 75 % af tilskudsgrundlaget i stedet for 65 % af tilskudsgrundlaget, som er minimumskravet	28
7.3	Alle udgiftsbilag kontrolleres i forbindelse med modtagne ansøgninger om lokaletilskud	29
7.4	Leje af halgulv - lokaletilskud ved brug af selvejende haller	29
7.5	Foreninger godkendt for år tilbage, er ikke godkendt til et maksimalt aktivitetstimal	31
7.6	Foreninger vedlægger ikke dokumentation for aktivitetstimal ved ansøgning	31
7.7	Ansøgninger til nye eller ændrede lejemål - objektive krav	32
7.8	Der er indgået særftaler med flere foreninger	33
7.9	Overordnede mål med analysen	35
7.9.1	Overblik til styring af økonomien	35
7.9.2	Eventuel ensretning af reglerne	36
7.9.3	Effektivisere arbejdsgange	36
	Bilag 1 - Ny praksis fra 2019	37

1. INDLEDNING

1.1 BAGGRUND OG OPGAVEFORSTÅELSE

Vesthimmerlands Kommunes Kultur- og Fritidsafdeling har på vegne af Kultur- og Fritidsudvalget kontaktet os med henblik på en analyse, effektivisering og ensretning af arbejdsgangene for udbetaling af lokaletilskud på folkeoplysningsområdet.

Vesthimmerlands kommunes Kultur- og Fritidsudvalg ønsker at få et overblik med henblik på eventuel opdatering af procedurer for tildeling og udbetaling af lokaletilskud på folkeoplysningsområdet. Udvalget ønsker, at der alene ses på lokaletilskud og alene på folkeoplysende foreninger - og derfor ikke aftenskoler.

Nye procedurer skal:

- Give afdelingen bedre overblik til styring af økonomien
- Ensrette reglerne, således at alle foreninger behandles mere ensartet (det er oplyst, at der ikke i alle tilfælde handles ens, idet der administreres efter ældre sær aftaler)
- Effektivisere arbejdsgangene

Herudover ønsker udvalget at få oplyst, hvor kommunen reelt yder et højere serviceniveau end lovgivningens mindstekrav, samt hvor der eventuelt udbetales mere, end hvad kommunens tilskudsregler foreskriver.

1.2 GENNEMFØRELSE AF OPGAVEN

Vi har i august 2018 indgået aftale med Vesthimmerlands Kommunes Kultur- og Fritidsafdeling om gennemførelse af en analyse af arbejdsgange for udbetaling af lokaletilskud på foreningsområdet.

Vores overordnede tilgang til opgaveløsningen har været, at vi i dialog med sagsbehandlere i afdelingen og gennemgang af de nuværende retningslinjer på området, vil danne os et overblik over, om der er områder i den nuværende praksis, hvor der med fordel kunne foretages ændringer og på baggrund heraf komme med anbefalinger.

Vores tilgang har således været, at vi identificerer potentielle effektiviseringsområder i den nuværende praksis og samtidig fremkommer med vores opfattelse af, hvilke minimumskrav, lovgivningen sætter, til kommuners udbetaling af lokaletilskud på foreningsområdet.

Det vil herefter være Kultur- og Fritidsudvalgets opgave at beslutte eventuelle ønskede ændringer i både afdelingens administrative praksis og i kommunens regelsæt overfor foreningerne, mens det vil være Fritidsrådets og forvaltningens opgave at implementere eller udmønte eventuelle beslutninger.

Vi har i de efterfølgende afsnit nærmere beskrevet de gældende regler, arbejdsgange m.v. samt vores anbefalinger.

2. LOVGIVNINGENS KRAV TIL UDBETALING AF LOKALETILSKUD

Krav til kommuners udbetaling af lokaletilskud til folkeoplysende foreninger, fremgår af Folkeoplysningsloven (FOL) og er uddybet jf. FOL § 25, stk. 6 i Folkeoplysningsbekendtgørelsen (FOB).

De grundlæggende krav er, at en forening skal opfylde tilskudsbetingelserne i kapitel 2 i FOL¹ omkring formål, vedtægter m.v. Herudover er udgangspunktet, at kommunen enten kan anvise lokaler efter FOL, kapitel 6, eller udbetale driftstilskud efter FOL, kapitel 7.

I vores gennemgang har vi fokuseret på udbetaling af driftstilskud (herefter lokaletilskud), idet vi har fået oplyst, at især for idrætshaller og lignende, er lokalerne i kommunen i altovervejende grad selvejende - og omfanget med anvisning af lokaler er derfor væsentligt mindre end udbetaling af lokaletilskud.

Et af de grundlæggende krav i tilskudsbetingelserne i kapitel 2 i FOL, som er særligt væsentligt for udbetaling af lokaletilskud er, at der ikke kan sidde personer i en folkeoplysende forenings bestyrelse, såfremt personen enten ejer lokaler m.m., der udlejes til foreningen², sidder i bestyrelsen for virksomheder o.lign., der udlejer lokaler til foreningen³ eller er advokat, revisor, rådgiver eller ansat i virksomheder o.lign., der udlejer lokaler til foreningen⁴. Dog gælder dette forhold ikke, hvis der er tale om almennyttige virksomheder o.lign., hvis hovedformål er at stille faciliteter til rådighed for børn og unge⁵.

”Kommunalbestyrelsen yder tilskud med mindst 65 pct. af driftsudgifterne (...) til lokaler, herunder haller samt lejrpladser, der ejes eller lejes af foreninger til aktiviteter for børn og unge under 25 år.”⁶

Hovedreglen er således, at kommunen skal yde tilskud med mindst 65 % af tilskudsberettigede udgifter til lokaler til foreningerne. Der stilles en række krav - og der fremgår en række undtagelser hertil, som vil blive gennemgået nedenfor.

Der stilles krav til, at foreninger årligt skal kunne dokumentere deres aktivitetstimet⁷, idet der kun kan gives tilskud til et lokale, i de timer, hvor der udføres en godkendt folkeoplysende aktivitet i lokalet. Kommunen er herudover alene forpligtet til at give tilskud til 65% af driftsudgifter

---

¹ FOL § 27, stk. 1

² FOL § 5, stk. 4, nr. 3

³ FOL § 5, stk. 4, nr. 1

⁴ FOL § 5, stk. 4, nr. 2

⁵ FOL § 5, stk. 5

⁶ FOL § 25, stk. 1, 1. pkt.

⁷ FOL § 25, stk. 1, 2. pkt.

op til 266,98 kr. pr. time (2018-niveau) for haller, bortset fra ridehaller og 133,45 kr. pr. time (2018-niveau) for andre lokaler, inkl. ridehaller⁸. Særligt for rideklubber, kan kommunen maksimalt udbetale tilskud for 1¼ time om ugen pr. 5 medlemmer og højst 4 timer pr. dag for udgifter til rytterstue, mens kommunen ligeledes ikke er forpligtet til at udbetale tilskud til udgifter til stald⁹.

Kommunen har herudover mulighed for at udbetale mindre end 65 % af driftsudgifterne som lokaletilskud, såfremt driftsudgifterne:

- *"ikke står i et rimeligt forhold til antallet af deltagere eller lokalets (...) anvendelse i øvrigt"*¹⁰.
- *hvis driftsudgifterne "ikke svarer til det normale niveau for et til formålet passende lokale (...) på egnen"*¹¹, eller
- *hvis "der i lejebeløbet er indeholdt udgiftstyper, som ikke kunne have udløst tilskud, hvis der havde været tale om foreningens eget lokale m.v."*¹².

I alle tre tilfælde er der tale om, at kommunen ud fra konkrete vurderinger af de enkelte ansøgninger, kan nedsætte tilskuddet ud fra nogle objektive kriterier.

Kommunen har herudover mulighed for at nedsætte tilskuddet, såfremt aktiviteterne, hvortil der gives lokaletilskud, omfatter deltagere (ikke instruktører og ledere) over 25 år¹³, men det er samtidig en mulighed for kommunen at fastsætte regler netop for udbetaling af lokaletilskud til aktiviteter for personer over 25 år¹⁴.

Kommunen har mulighed for at beslutte, at der ikke skal ydes tilskud hertil, såfremt en forening ansøger om lokaletilskud til:

- *"egen hal, som foreningen ikke tidligere har modtaget lokaletilskud til*
- *nye lejemål i haller eller ændring af lejemål, hvis lejemålet i forhold til udgifterne ved et eksisterende lejemål indebærer merudgifter for kommunalbestyrelsen*
- *væsentlige udvidelser af aktivitetsgrundlaget i haller, som indebærer merudgifter for kommunalbestyrelsen, eller*

---

⁸ FOB § 16, stk. 1

⁹ FOB § 15, stk. 4

¹⁰ FOL § 26, stk. 1

¹¹ FOL § 26, stk. 2

¹² FOL § 26, stk. 3

¹³ FOL § 25, stk. 3

¹⁴ FOL § 25, stk. 4

- *nye lokaler og lejrpladser eller til nye lejemål vedrørende lokaler og lejrpladser, hvis de nye lokaler eller nye lejemål medfører væsentlige merudgifter for kommunalbestyrelsen”¹⁵*

Det skal bemærkes, at såfremt en forening er godkendt til lokaletilskuddet for en hal, kan det ikke efterfølgende besluttes, at der ikke gives tilskud til denne hal, med mindre der er tale om væsentlige udvidelser af aktivitetsgrundlaget i haller, som indebærer merudgifter. I de tilfælde, hvor driftsudgifterne til et lokale stiger på baggrund af krav fra 3. part, herunder krav om kloakering eller lignende, kan kommunen dog ikke nægte tilskud hertil.

Ved ansøgninger om lokaletilskud kan kommunen fastsætte frister for foreningerne¹⁶, mens der er krav om, at kommunen fastsætter retningslinjer og frister for aflæggelse af regnskab af foreningerne, hvori det skal dokumenteres, at foreningen har anvendt tilskuddet i overensstemmelse med FOL og kommunens retningslinjer¹⁷.

Det kan besluttes frit af kommunen, hvordan udbetaling af lokaletilskud skal ske¹⁸, og kommunen kan beslutte beløb tilbagebetalt eller modregnet i fremtidigt tilskud, såfremt det ikke er anvendt i overensstemmelse med FOL og kommunens retningslinjer¹⁹

Det er angivet positivt i lovgivningen, hvilke driftsudgifter, lokaletilskud kan ydes til²⁰:

”1) Egne lokaler, herunder haller samt lejrpladser:

- *Renter af prioritetsgæld, hvis låneprovenuets anvendes til anlægsudgifter til det pågældende lokale, herunder haller samt lejrpladser.*
- *Skatter, afgifter og forsikringer vedrørende ejendommen.*
- *Udgifter til almindelig vedligeholdelse, opvarmning, belysning, rengøring og eventuelt fornødent tilsyn.*

2) Lejede lokaler, herunder haller samt lejrpladser:

- *Det aftalte lejebeløb.*
- *Afholdte udgifter til almindelig vedligeholdelse ifølge lejekontrakten samt til opvarmning, belysning, rengøring og eventuelt fornødent tilsyn.”*

Herudover kan kommunen beslutte, at leje- eller fremlejeindtægter skal fradrages inden beregning af tilskuddet²¹, samt at der ikke ydes tilskud til lokaleudgifter i forbindelse med:

- *offentlige, entrégivende arrangementer*

¹⁵ FOL § 25, stk. 5

¹⁶ FOL § 28

¹⁷ FOL § 29

¹⁸ FOL § 28

¹⁹ FOL § 30

²⁰ FOB § 15, stk. 1

²¹ FOB § 15, stk. 2

- *arrangementer, hvis hovedformål er afholdelse af spil (...) hvori indgår økonomisk gevinst for foreningen*
- *udgifter til lokaler, bortset fra svømmehaller, til hvilke andre samtidig har adgang mod betaling”²²*

Således er det muligt at beslutte, at indtægtsgivende aktiviteter ikke er tilskudsberettigede.

---

²² FOB § 15, stk. 3

3. AFDELINGENS NUVÆRENDE PROCEDURER

Dette afsnit er udarbejdet med udgangspunkt i Vesthimmerlands Kommunes ”Tilskudsordning for det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde”, dialog med afdelingens medarbejdere samt gennemgang af konkrete tilskudssager. På denne måde bliver afsnittet en beskrivelse af afdelingens nuværende procedurer i praksis.

3.1 GODKENDELSE AF NY ANSØGNING

Alle foreninger skal indsende ansøgning til afdelingen om godkendelse af nyt lejemål eller lokaler, såfremt de ønsker at modtage lokaletilskud til lokaler, hvortil de ikke før har modtaget lokaletilskud. Undtagelser hertil, er hvis en forening pga. stævne eller lignende, må leje et andet lokale en enkelt dag eller en enkelt weekend. Samtidig med, at foreninger ansøger om nye aktiviteter skal ligeledes udarbejdes en ansøgning om godkendelse af lejemål eller lokaler - og samme gælder for nye foreninger, der ønsker at blive godkendt til lokaletilskud.

Kommunen har en skabelon til et ansøgningsskema til nye eller ændrede lejemål. Alle ansøgninger behandles af afdelingens medarbejdere. Ud fra oplysningerne på ansøgningen og eventuel besigtigelse af lokalerne sammen med foreningen, udarbejder afdelingen en sagsfremstilling og en indstilling, hvorefter ansøgningen behandles i Fritidsrådet. Fritidsrådet foretager den endelige beslutning ud fra sagsfremstillingen og herefter fremsendes en endelig afgørelse til foreningen.

3.2 UDBETALING OG KONTROL AF LOKALETILSKUD

Der udbetales flere typer lokaletilskud, ud fra hver sin ordning:

- Lokaletilskud til egne og lejede lokaler (på nær halleje)
- Lokaletilskud til halleje
- Tilskud til ekstraordinær vedligeholdelse

3.2.1 Lokaletilskud til egne og lejede lokaler

Senest 15. marts efter udløb af kalenderåret, hvortil der søges lokaletilskud, udfylder foreningerne en digital blanket pr. adresse, der søges lokaletilskud til. Til hver udgiftstype, skal der vedlægges dokumentation i form af kopi af udgiftsbilag fra foreningerne (faktiske regninger). Foreningerne skal herudover oplyse om antallet af medlemmer, der benytter lokationen fordelt

på hhv. over og under 25 år, mens der ligeledes skal oplyses om antal folkeoplysende aktivitetstimer. Disse to oplysninger skal ikke vedlægges dokumentation.

Foreningerne oplyser udgifterne fordelt på følgende arter:

Renter af prioritetsgæld vedr. egne haller, lokaler og lejrpladser

Særlige krav: Låneprovenuet skal anvendes til anlægsudgifter til det pågældende lokale

Lejebeløb vedr. lokaler og lejrpladser

Særlige krav: Lejebeløbet skal være godkendt af Fritidsrådet, jf. beskrivelse under "Godkendelse af ny ansøgning"

Skatter, afgifter og forsikringer

Særlige krav: Der er særlig fokus på, at udgifterne alene vedrører lokaler, især på forsikringer

Almindelig vedligeholdelse

Særlige krav: Fornyelse og forbedring kan medtages, såfremt udgiften ikke overstiger 20.000 kr. Afdelingen oplyser at være særlige opmærksomme på, at der ikke alene skelnes mellem enkeltstående udgifter over 20.000 kr., men at projekter med flere enkeltstående udgifter over 20.000 kr. ikke dækkes af de ordinære lokaletilskudsmidler. Ved lovbestemte udbedringer over 20.000 kr., kan der medtages 20.000 kr. i ansøgningen, såfremt afdelingen har godkendt arbejdet inden arbejdets igangsættelse. Sagsbehandlingen i kommunen er, at teknisk afdeling konsulteres for en faglig vurdering inden godkendelse.

Opvarmning og belysning

Rengøring og evt. fornødent tilsyn

Udgifter til kridt

Særlige krav: Lønninger kan ikke medtages

Indtægter ved udlejning/fremleje

Indtægter fratrækkes tilskudsgrundlaget med 50 %

Efter foreningerne har afgivet ansøgningen, lagres oplysningerne og bilag automatisk i Winkas-databasen, som afdelingens medarbejdere har adgang til. Kontrol af tilskudsgrundlaget sker ved, at afdelingens medarbejdere gennemgår samtlige bilag for at påse, at udgifterne er tilskudsberettigede og kontrollerer, at det indberettede beløb stemmer til de underliggende bilag.

Generelt set administreres det ud fra bilag 2 til kommunens "Tilskudsordning for det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde", hvilke udgifter, der er tilskudsberettigede.

Herudover ydes der tilskud til:

- Vedligeholdelse af almindelige tennisbaner med 5.000 kr. årligt
- Vedligeholdelse af tennisbaner til turneringer med 7.500 kr. årligt
- Vedligeholdelse af motocrossbaner og BMX-baner med 1.000 kr. årligt

Der er ikke krav om dokumentation for afholdelse af udgifter til ovenstående tre tilskudstyper, da de blot gives som faste tilskud.

For rideklubber gives der ikke tilskud til staldbygninger. Der er med de enkelte rideklubber fastsat hvor stor en andel af bl.a. forbrugsafgifter, der går til ridehallen - og således kan medtages i tilskudsansøgningerne. Fx er det fastsat for én rideklub, at 80 % af alle forbrugsafgifterne kan medtages, mens det for en anden rideklub er fastsat, at 35 % kan indgå. Herudover er det også aftalt med en rideklub, at 50 % af driftsudgifterne til en traktor kan indgå. Afdelingens medarbejdere oplyser, at de særlige regler for rytterstuer i Folkeoplysningsbekendtgørelsen ikke er relevant for kommunen, da ingen af rideklubberne i kommunen søger om lokaletilskud til rytterstuer.

Golfklubber kan alene modtage tilskud til klublokaler og således ikke udendørsarealer som baner m.v. Generelt set gives der ikke tilskud til lokaleudgifter i forbindelse med private og kommercielle aktiviteter og arrangementer. Særligt ved golfklubber er det oplyst, at skelnen mellem kommercielle aktiviteter og folkeoplysende aktiviteter kan give udfordringer i praksis. Samme forhold er gældende for motionsklubber, da der ikke foreligger en klar definition eller objektive krav for, hvilke aktiviteter, der anses for at være tilskudsberettigede og derfor er det svært for afdelingens medarbejdere at administrere efter.

Efter tilskudsordningens bestemmelser, reguleres det endelige tilskud i forhold til antallet af aktivitetstimer. Det skal dog bemærkes, at der først reguleres for aktivitetstimetallet fra tilskudsår 2019, det vil sige, at reguleringen er gældende for aconto tilskud i 2019 og den endelige regulering for 2019, som foretages i 2020. Samtlige foreninger er blevet oplyst om dette (se bilag 1). Nedenstående formler m.v. tager udgangspunkt i den fremtidige praksis.

Efter endt gennemgang af udgifterne, beregnes tilskuddet i Winkas, hvor der reguleres for hvor stor en andel af deltagerne, der er under 25 år samt hvor mange aktivitetstimer, der er anvendt, ganget med KL's timesats. Herudover reguleres eventuelt for, hvis der er aftalt et maksimalt aktivitetstimetallet med foreningen. Herefter beregnes 75 % af dette beløb, som udbetales som lokaletilskud.

Sat op i formler, udbetales lokaletilskuddet således som det mindste beløb af:

1. Tilskudsberettigede udgifter x andel deltagere under 25 år x 75 %
2. Aktivitetstimetallet x KL's takst x andel deltagere under 25 år x 75 %
3. Maksimalt aktivitetstimetallet x KL's takst x andel deltagere under 25 år x 75 %

Foreninger kan ansøge om at modtage op til 80 % af foregående års lokaletilskud, som aconto tilskud og dette tages der højde for inden den endelige udbetaling.

Med nogle foreninger, er der indgået særftaler, herunder:

- En forening, som modtager 100 % tilskud til renter i forbindelse med et optaget lån.
- En tennisklub, som modtager et fast tilskud til at holde udenomsarealer, uden udgiften skal dokumenteres (tilskuddet modtages fra lokaletilskudsmidlerne, men der er reelt tale om en kommunal grund, hvor udenomsarealerne holdes af foreningen i stedet for kommunens teknik og miljøafdeling). Samme tennisklub modtager et fast tilskud til udgifter i forbindelse med kommunal bygning på samme grund, uden at tennisklubben skal dokumentere de reelle udgifter hertil.
- Et idræts- og kulturhus modtager driftstilskud fra lokaletilskudsmidlerne.
- En idrætsforening modtager et fast tilskud på 82.000 kr. ud fra en beregning om lokaletilskud flere år tilbage.
- Med forskellige rideklubber er der, som tidligere beskrevet, indgået forskellige aftaler om skønsmæssige fordelinger af fællesudgifter.
- Flere foreninger har sine aktiviteter i kommunalt ejede huse, hvor kommunen betaler el, vand og varme enten helt eller delvist.
- En fodboldklub modtager lokaletilskud til leje af areal, som en del af deres fodboldbaner ligger på.

3.2.2 Lokaletilskud til halleje

Alle selvejende haller har en skriftlig aftale med kommunen og foreningerne om, at hallen fremsender fakturaer over de folkeoplysende foreningers timeforbrug, direkte til kommunen. De enkelte hallers faktureringspraksis er forskellige, men der er både månedlige, kvartalsvise og halvårslige opkrævninger.

De udbetalte timer styres i et regneark af afdelingens medarbejdere, og hvert halve år fremsender afdelingen opkrævninger til de enkelte foreninger, med egenbetaling på en del af den samlede faktura. Ved udbetaling af lokaletilskud til halleje sker der således ikke regulering efter andel af deltagere under 25 år.

Egenbetalingen for foreningerne følger de gebyrer, som opkræves for kommunale haller. Denne egenbetaling udgjorde i 2017:

- Gymnastiksale 36 kr. pr. time, svarende til et tilskud på 72,57 %

- Haller: 65 kr. pr. time, svarende til et tilskud på 75,24 %
- Svømmehaller: 92 kr. pr. time, svarende til et tilskud på 88,85 %

Såfremt afdelingens medarbejdere på regningerne fra hallerne kan se, at der betales for ikke-tilskudsberettiget aktivitet, eller på anden måde har fået kendskab til, at der er foregået ikke-tilskudsberettiget aktivitet i hallen, opkræves gebyr på det fulde beløb for timerne, der vedrører denne aktivitet, hos foreningen. Regningerne fra hallerne indeholder dog ikke altid oplysninger herom, men afdelingens medarbejdere har bedt hallerne specificere aktiviteterne på regningerne.

I kommunens regnskab 2017 er der i alt betalt regninger for 6.525.282 kr. og opkrævet gebyr for 1.661.210 kr. Reguleret for kommunens momsfradrag svarer dette til en kommunal udgift på 4.015.785 kr.

3.2.3 Pulje til ekstraordinær vedligeholdelse

Kommunen har en særlig pulje til tilskud, som ikke dækkes af de almindelige lokaletilskudsregler. Det er tilskud til ekstraordinær vedligeholdelse, der kan dække vedligeholdelsesudgifter til projekter over 20.000 kr.

Tilskud til ekstraordinær vedligeholdelse er en ansøgningspulje, hvor fristen for ansøgning er 15. marts. Her er hovedreglen, at der ikke kan søges tilskud til allerede afholdte udgifter. Alle ansøgninger behandles i Fritidsrådet. Der er krav om, at der ved udgifter over 60.000 kr. inkl. moms skal indhentes tilbud fra leverandører. Fra puljen, som udgør maksimalt 200.000 kr. årligt, kan der dækkes udgifter med op til 75 %.

3.2.4 Udbetaling af lokaletilskud

Udbetaling af tilskud til halleje er gennemgået i afsnit 3.2.2.

Udbetaling af lokaletilskud herudover er beskrevet nedenfor og omfatter udbetaling af tilskud til egne og lejede lokaler, samt ekstraordinær vedligeholdelse.

Efter lokaletilskud er blevet bevilget, godkendes de til betaling i Winkas. Herefter overføres data til økonomisystemet (OPUS), som udbetaler til foreningernes NemKonti. Der sker ikke en egentlig afstemning mellem de udbetalinger, der godkendes i Winkas. Når tilskuddet sættes til overførsel fra Winkas, udbetales tilskuddet dagen efter fra OPUS.

Selve overførslen af posterne fra Winkas til OPUS indeholder ikke oplysninger om, hvilke foreninger, der modtager hvilke tilskud, men disse oplysninger skal efterfølgende hentes i Winkas for at

få et overblik over udbetalingerne til de enkelte foreninger. Dette medfører, at udgiftsposterne ikke indeholder oplysninger om, hvilket CVR-nummer, der har modtaget tilskuddet.

3.2.5 Økonomisk styring og opfølgning

Afdelingen har oplyst, at der ikke er en budgetopfølgning, som udelukkende vedrører lokaletilskud, men at den mere er på overordnet niveau for området. Der budgetteres ikke i alle tilfælde ned på de enkelte foreninger og ifølge det oplyste kan det give udfordringer når foreninger bruger lokaler i selvejende haller, idet der ikke er begrænsninger på, hvor mange timer der kan modtages tilskud til. Dette betyder, at når foreninger anvender selvejende haller, modtager kommunen regningen og der betales herfor, hvorefter foreningen opkræves gebyr for anvendelsen.

Forskellen mellem det, der betales for og det som der opkræves gebyr for er således kommunens udgift og ikke konkret aftalt på forhånd, hvilket gør budgetstyringen vanskelig.

Det er vores vurdering, at en budgetstyring, hvor den enkelte forening bliver godkendt til at antal timer til aktiviteten kan medføre, at det bliver muligt at styre og sikre budgettet på tilskud til lokaler ikke overskrides.

4. LOVGIVNINGENS KRAV I FORHOLD TIL KOMMUNENS REGELSÆT OG PRAKSIS

I dette afsnit vil lovgivningens minimumskrav blive sammenlignet med kommunens nuværende praksis som beskrevet i tidligere afsnit. De enkelte bestemmelseres lovhenvisninger fremgår ligeledes af tidligere afsnit.

Lovgivningens krav	Kommunens retningslinjer	Afdelingens nuværende procedurer	Forskel og kommentarer
<p>Lovgivningen stiller krav om, at der skal udbetales lokaletilskud på mindst 65 % af foreningernes tilskudsberettigede driftsudgifter til aktiviteter for børn og unge under 25 år.</p>	<p>Det er besluttet at give 75 % i driftstilskud til egne og lejede lokaler.</p> <p>Kommunen har oplyst en række udgiftstyper i retningslinjerne, hvor det er angivet hhv. om de er tilskudsberettigede eller ej.</p> <p>Til leje af lokaler m.v. hos selvejende haller, opkræves et gebyr for foreningernes anvendelse heraf.</p>	<p>Der udbetales reelt tilskud til 75 % af driftsudgifter til egne og lejede lokaler.</p> <p>Vi har fået oplyst, at afdelingens medarbejdere som udgangspunkt (se dog nærmere beskrevet under særaftaler i senere afsnit) administrerer efter de oplyste udgiftstyper i retningslinjerne.</p> <p>Ved leje af lokaler m.v. hos selvejende haller, udgjorde det reelle tilskud i 2017 dog i stedet 72,57 % for gymnastiksale, 75,24 % for haller og 88,85 % for svømmehaller.</p> <p>De skæve procenter skyldes, at tilskuddet udbetales ved, at kommunen betaler regningerne for foreningerne og herefter opkræver et gebyr pr. time, svarende til gebyr for brug af kommunale lokaler.</p> <p>Der er således ikke tale om faste procenter, der gives tilskud til, men de gældende gebyrsatser fastsættes hvert år og skal ses i forhold til de satser, som opkræves af hallerne.</p>	<p>Kommunens tilskudsprocent udgør 75 %, hvor der minimum er krav om 65 %. Afdelingens egen opgørelse viser, at der vil være et besparelspotentiale i størrelsesordenen 340 t.kr. årligt ud fra 2017-tal ved at nedsætte tilskudsprocenten til 65 %.</p> <p>Der ligger administrativt arbejde i, at kommunen betaler alle regninger fra de kommunale og selvejende haller for de folkeoplysende foreningers brug af disse.</p> <p>Vi har fået oplyst, at flere foreninger har givet udtryk for, at de ikke modtager lokaletilskud, idet foreningerne alene ser gebyropkrævningen fra kommunen og ikke den originale opkrævning fra hallerne.</p> <p>Det er vores vurdering, at denne praksis ligeledes skubber ansvaret for kontrol af de enkelte foreningers reelle forbrug af hallerne over til kommunen, selvom det ud fra vores synspunkt er foreningernes ansvar at stå inde for, at der opkræves ud fra det faktiske forbrug.</p> <p>Fra foreningernes synspunkt, bliver kommunale og selvejende haller behandlet ens, idet der opkræves samme gebyr herfor.</p>

<i>Lovgivningens krav</i>	<i>Kommunens retningslinjer</i>	<i>Afdelingens nuværende procedurer</i>	<i>Forskel og kommentarer</i>
<p>I lovgivningens bestemmelser er der alene krav om, at lokaletilskud ydes til aktiviteter for børn og unge under 25 år.</p> <p>Det betyder således, at kommunen kan vælge ikke at betale lokaletilskud til lokaler, der fortrinsvist anvendes til aktiviteter for personer over 25 år.</p> <p>Herudover er der ligeledes mulighed for at nedsætte lokaletilskud relativt efter antal deltagere over 25 år.</p>	<p>Driftstilskud til egne og lejede lokaler reguleres efter foreningernes andel af medlemmer over 25 år.</p> <p>For leje af selvejende haller, reguleres ikke herfor, men de enkelte foreninger betaler blot et gebyr for leje af hallerne, som er uafhængig af medlemssammensætningen i foreningen.</p>	<p>Der administreres efter de gældende retningslinjer, ud fra det oplyste.</p>	<p>For lokaletilskud på haller mv. sker der ikke regulering af medlemmer over 25 år som ved driftsudgifter til egne og øvrige lejede lokaler. Vi har beregnet et besparingspotentialer ved reduktion af tilskud til personer over 25 år til ca. 1,6 mio. kr.</p> <p>En reduktion vil yderligere betyde at foreninger behandles ens uanset om det er en hal de lejer eller et andet lokale, men der vil være en forskel i, hvordan selvejende og kommunale haller behandles tilskudsmæssigt.</p>

<i>Lovgivningens krav</i>	<i>Kommunens retningslinjer</i>	<i>Afdelingens nuværende procedurer</i>	<i>Forskel og kommentarer</i>
<p>Der er krav om at foreningerne skal kunne dokumentere aktivitetstimerne i henhold til lovgivningen.</p> <p>Ud fra aktivitetstimeantallet er kommunen alene forpligtet til at give tilskud ud fra KL's satser</p>	<p>Foreningerne skal opgøre, men ikke dokumentere de konkrete aktivitetstimer i forbindelse med de årlige ansøgninger om lokaletilskud.</p>	<p>Kommunen har fra tilskudsåret 2019 ændret praksis, så foreningerne ved ansøgning af lokaletilskud, skal opgøre og indtaste aktivitetstimer på ansøgningstidspunktet. Til og med tilskudsår 2018 har dette således ikke været praksis.</p> <p>Ved ansøgning af lokaletilskud for hvert år, stiller kommunen ikke krav om, at der skal vedlægges dokumentation for aktivitetstimerne.</p> <p>Ud fra aktivitetstimeantallet er kommunen alene forpligtet til at give tilskud ud fra KL's satser. Dette indføres ud fra det oplyste ligeledes fra 2018.</p>	<p>Afdelingens medarbejdere har ud fra indberetningerne i 2017 opgjort, hvilke foreninger, der vil få nedsat sit lokaletilskud, såfremt der fra 2017 var indført praksis om brug af KL's satser som loft over tilskuddet.</p> <p>I alt 26 foreninger har i 2017 modtaget tilskud svarende til mere end 75 % af KL's satser.</p> <p>Var loftet indført fra 2017, ville der have været udbetalt ca. 270.000 kr. mindre i lokaletilskud.</p> <p>Dette beløb er alene opgjort ud fra lokaletilskud, der ikke vedrører betaling for foreningers brug af selvejende haller.</p> <p>Afdelingen har i øjeblikket ikke en procedure for eller krav om, at de enkelte foreninger skal dokumentere de indberettede aktivitetstimer.</p> <p>Lovgivningen stiller krav om, at foreningerne skal kunne dokumentere aktivitetstimerne.</p>

<i>Lovgivningens krav</i>	<i>Kommunens retningslinjer</i>	<i>Afdelingens nuværende procedurer</i>	<i>Forskel og kommentarer</i>
<p>Det er muligt for kommunen at vælge, at foreningens indtægter ved fremleje af lokaler skal fratrækkes tilskudsgrundlaget inden beregning af lokaletilskud.</p> <p>Det gælder ligeledes, at kommunen kan vælge ikke at give lokaletilskud ved forskellige arrangementer og lignende, hvor foreningen får en økonomisk gevinst ved at afholde arrangementet.</p>	<p>Der skal fratrækkes 50 % af leje- og fremlejeindtægter ved opgørelse af tilskudsgrundlaget ved årlig ansøgning om lokaletilskud.</p>	<p>Både retningslinjer og praksis er, at 50 % af leje- og fremlejeindtægter fratrækkes ved opgørelse af tilskudsgrundlaget.</p> <p>Herudover er kommunens praksis, at hvis afdelingens medarbejdere bliver opmærksomme på det, fratrækkes lokaleudgifter i forbindelse med fx bankospil, som arrangeres af foreningen med økonomisk gevinst for øje.</p>	<p>Set i sammenhæng med, at foreningerne ikke skal indsende dokumentation for de reelle aktivitetstimer, er det ikke altid klart for afdelingens medarbejdere, hvad foreningerne søger om tilskud til.</p> <p>Der er således ikke altid mulighed for at efterprøve, hvorvidt tilskuddet gives til en godkendt folkeoplysende aktivitet.</p> <p>Det kan medføre, at kommunen betaler til en selvejende hal for anvendelse af tid til en ikke godkendt folkeoplysende aktivitet og at kommunen herefter opkræver gebyr ved foreningen herfor.</p>

Lovgivningens krav	Kommunens retningslinjer	Afdelingens nuværende procedurer	Forskel og kommentarer
<p>Kommunen kan nedsætte lokaletilskud i konkrete tilfælde, hvis det vurderes, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udgifterne ikke står i rimelig forhold til antallet af deltagere eller lokalets anvendelse i øvrigt <i>eller</i> - udgifterne ikke svarer til det normale niveau for et til formålet passende lokale på egnen <i>eller</i> - et lejebeløb indeholder udgiftstyper, som ikke kunne have udløst tilskud, hvis der havde været tale om foreningens eget lokale <p>Der skal være klare objektive kriterier, som skal ligge til grund for nedsættelse af tilskuddet. I øjeblikket fremgår det af kommunens retningslinjer, at tilskuddet kan nedsættes som følge af forholdene.</p>	<p>Lovgivningens tekst er gengivet i kommunens retningslinjer, så det fremgår, at kommunen kan nedsætte lokaletilskuddet, hvis det vurderes, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udgifterne ikke står i rimelig forhold til antallet af deltagere eller lokalets anvendelse i øvrigt <i>eller</i> - udgifterne ikke svarer til det normale niveau for et til formålet passende lokale på egnen <i>eller</i> - et lejebeløb indeholder udgiftstyper, som ikke kunne have udløst tilskud, hvis der havde været tale om foreningens eget lokale 	<p>I Vesthimmerlands Kommune behandler Fritidsrådet alle ansøgninger ud fra administrationens indstillinger.</p> <p>Afdelingens medarbejdere har oplyst, at ved administrationens indstillinger generelt set er behov for nogle forskellige objektive krav til, hvordan vurderingen kan ske.</p> <p>Lejeaftaler godkendes i Fritidsrådet.</p> <p>Det er oplyst, at foreninger godkendt for flere år siden, ikke er godkendt med et maksimalt antal aktivitetstimer for de enkelte lejemål. Denne procedure er dog indført for foreninger godkendt de seneste år.</p>	<p>Kommunen har fra 2019 indført, at foreningerne maksimalt kan modtage lokaletilskud pr. time som 75 % af KL's satser. Dette giver en naturlig begrænsning i, hvor høje udgifter de enkelte foreninger kan modtage tilskud til, ligesom foreningerne får større incitament til ikke at leje lokaler med høje udgiftsniveauer.</p> <p>For ældre foreninger giver den nuværende procedure et problem i forhold til økonomistyring, idet der ikke er fastsat et maksimalt aktivitetstimetal for de enkelte lejemål. Større udsving i de enkelte foreningers aktivitetsniveau i opadgående retning betyder således en merudgift for kommunen, uden kommunen nødvendigvis er klar over dette, før den endelige ansøgning om lokaletilskud bliver indsendt, eller regningen modtages fra en selvejende hal. Det anbefales således, at der fastlægges og godkendes et aktivitetsniveau for ældre foreninger også.</p> <p>Vi har gennemset referater fra Fritidsrådet de seneste år og kan konstatere, at det har været begrænset med godkendelser af nye lejeaftaler, men afdelingens indstillinger har været forskelligt opbygget.</p> <p>Det er vores anbefaling, at indstillingerne sker ud fra faste skabeloner eller lignende, så det er de samme objektive kriterier, som lejemålene godkendes ud fra.</p>

<i>Lovgivningens krav</i>	<i>Kommunens retningslinjer</i>	<i>Afdelingens nuværende procedurer</i>	<i>Forskel og kommentarer</i>
<p>Særtilskud der ydes, men som der ikke er lovgivningsmæssige krav om.</p>	<p>Ingen af kommunens særaftaler fremgår direkte af kommunens retningslinjer, på nær de særlige tilskud til tennis- BMX- og motocross-baner.</p>	<p>Som beskrevet ovenfor, er der med visse foreninger indgået særaftaler, hvor disse modtager særlige tilskud, som ligger udover de øvrige fastsatte retningslinjer.</p> <p>Vi har fået oplyst, at samtlige særaftaler er besluttet i Fritidsrådet eller tidligere i én af de fire respektive kommuners Folkeoplysningsudvalg.</p> <p>1. En forening modtager 100 % tilskud til renter i forbindelse med et optaget lån.</p> <p>Normalt vil en forening ud fra Vesthimmerlands Kommunes retningslinjer, alene være berettiget til lokaletilskud på 75 % af renteudgifterne ved et lån til lokale-mæssige formål. I dette tilfælde er der lavet en aftale med foreningen, der betyder, at kommunen dækker 100 % af renter i forbindelse med lånet. Afdelingens medarbejdere har oplyst, at der er under 5 år tilbage af foreningens lån.</p>	<p>I det konkrete tilfælde har kommunen en ekstraudgift svarende til mindst 25 % af renteudgifterne på lånene, da der som udgangspunkt gives maksimalt 75 % i lokaletilskud på egne lokaler.</p>

		<p>2. En tennisklub modtager et fast tilskud til at holde udenomsarealer og fast tilskud til drift af egen hal</p> <p>En tennisklub er godkendt som en folkeoplysende forening. Foreningen har aftalt med kommunen, at stå for pasning af udenoms arealer som reelt tilhører kommunen og modtager et årligt beløb herfor, finansieret af lokaletilskudsmidlerne. Her er der efter vores vurdering reelt tale om en kommunal udgift, som burde have været afholdt under et andet funktionsområde.</p> <p>Herudover har tennisklubben på den kommunale grund opført bygning til folkeoplysende aktivitet, hvor der modtages et fast årligt tilskud, uden at foreningens reelle udgifter skal dokumenteres.</p> <p>3. Et idræts- og kulturhus modtager tilskud</p> <p>Af lokaletilskudsmidlerne udbetales 74.000 kr. årligt til et Idræts- og Kulturhus, som anvendes af to folkeoplysende foreninger, som ligeledes modtager lokaletilskud for deres brug af hallen til folkeoplysende aktiviteter.</p> <p>4. En idrætsforening modtager et fast lokaletilskud på 82.000 kr.</p> <p>Som udgangspunkt skal alle foreninger indsende årlige ansøgninger vedrørende lokaletilskud.</p>	<p>Foreningen modtager årligt 15.000 kr. til at holde udendørsarealerne, mens der modtages et fast årligt tilskud på 50.000 kr. til drift af bygningen.</p> <p>Det reelle udgiftsniveau for bygningen kendes ikke og derfor kan der ikke beregnes en direkte økonomisk konsekvens heraf.</p> <p>Vi anser, at udbetalingen ikke kan ske i henhold til folkeoplysningslovens regler, idet udbetalinger herefter kun kan ske til godkendte foreninger.</p> <p>Hvis der skal ydes et tilskud, vil det være et driftstilskud på funktion 0.31/3.64. alt afhængig af om det er idrætshus eller kulturhus.</p> <p>Idrætsforeningens timer i idræts- og kulturcenteret bookes og dokumenteres i bookingsystem til brug for den selvejende institution. Herudover er der ikke krav om, at foreningen skal indsende årlige opgørelser af udgifterne. Derfor har det ikke været muligt at efterprøve, hvad den</p>
--	--	--	---

		<p>Med én forening er der dog indgået en aftale om et fast årligt lokaletilskud vedrørende et idræts- og kulturcenter.</p> <p>Beløbet er oplyst af afdelingens medarbejdere til at være beregnet på baggrund af tilskudsniveauet for flere år tilbage.</p> <p>Foreningen dokumenterer sine timer - og deraf udledte udgifter - i WinKas-booking-systemet.</p> <p>5. En fodboldklub modtager lokaletilskud til leje af et areal, som bl.a. rummer udendørsbaner</p> <p>Som udgangspunkt er udendørsarealer ikke tilskudsberettigede, men fodboldklubben modtager lokaletilskud for et areal, som en del af deres fodboldbaner ligger på.</p> <p>6. Rideklubber - fastsatte skøn</p> <p>Særligt rideklubber har en stor andel af lokaler, som ikke er lokaletilskudsberettigede - herunder fx staldbygninger.</p> <p>Med flere rideklubber er der fastsat procentdele af forskellige udgifter i forhold til hvor stor en andel af udgiften, der er tilskudsberettiget.</p> <p>Der er f.eks. med en forening indgået aftale om, at 50 % af deres udgifter til en traktor kan medtages i ansøgningen og med en anden forening indgået en aftale om, at 95 % af deres forbrug af bl.a. vand kan medtages i ansøgningen.</p>	<p>Økonomiske konsekvens ved det faste tilskud er.</p> <p>Da der ikke er indgået en aftale med foreningen om højeste aktivitetstimer årligt, ville det således både kunne være en mer- eller mindreudgift for kommunen, hvis lokaletilskuddet blev udbetalt på ansøgningsbasis.</p> <p>Udbetalingen anses ikke i overensstemmelse med kommunens retningslinjer.</p> <p>Udbetalingen anses ikke i overensstemmelse med kommunens retningslinjer.</p> <p>Administrativt er det sandsynligvis for foreningen lettere at håndtere faste, fastsatte skøn.</p> <p>En alternativ og formentlig mere retvisende tilgang til fællesudgifter, ville være løbende opgørelser fra foreningen på, hvor stor en del af fællesudgifterne, der bliver anvendt til tilskudsberettigede lokaler.</p> <p>Det kunne f.eks. være opsætning af særskilte forbrugsmålere eller lignende. Dog ville det kræve engangsudgifter i form af opsætning af målere og herudover ligeledes en øget administration for foreningerne.</p>
--	--	--	---

		<p>7. Banetilskud</p> <p>Der udbetales årlige faste tilskud til vedligeholdelse af:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Almindelige tennisbaner: 5.000 kr. - Turnerings-tennisbaner: 7.500 kr. - BMX- og motocrossbaner: 1.000 kr. <p>Udbetalingerne sker pr. bane foreningerne har.</p> <p>8. Gebyropkrævninger</p> <p>Afdelingens egen opgørelse viser, at der ikke opkræves gebyrer for gymnastiksalene på Aalestrup Skole.</p> <p>9. Betaling af forbrugsafgifter m.v. for foreninger i kommunalt ejede huse</p> <p>Afdelingens egen opgørelse viser alene de kommunalt ejede huse, hvor der betales forbrugsafgifter m.v. fra lokaletilskudsmidlerne. Her er tale om foreningerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aars 4H Gård (100 % kommunal udgift) - Aars IK (deles mellem foreningen og kommunen) - Aars Trim Motion (100 % kommunal udgift) 	<p>Der er ikke krav i lovgivningen om udbetaling af tilskud hertil.</p> <p>Ifølge afdelingens egen opgørelse er der i 2017 udbetalt 69.500 kr. i tilskud.</p> <p>Af kommunens fastsatte regler fremgår det, at der opkræves gebyrer for brug af kommunale lokaler.</p> <p>Disse regler efterleves således ikke fuldt ud.</p> <p>I og med, at kommunen betaler hele, eller dele af foreningernes forbrugsafgifter, er det kommunen der har forpligtelsen for disse udgifter, selvom kommunen ikke har mulighed for at styre selve forbruget og således også udgiften.</p>
--	--	--	--

5. BOGFØRING

Vi har konstateret, at kommunen betaler forbrugsafgifter for foreninger, der benytter kommunale ejendomme. Vi har i flere tilfælde set, at udgifterne konteres på funktion 3.74 selvom der er tale om kommunale ejendomme. Det er vores opfattelse, at disse udgifter skal konteres på autoriserede funktioner, således, at fx en udgift til en hal konteres på funktion 0.31. Dette har ingen økonomisk konsekvens for kommunen samlet set, men den samlede udgift på funktion 3.74 til lokaletilskud bliver misvisende i forhold til andre kommuner. Afdelingens egen opgørelse for 2017 viser, at der er betalt 89.263,88 kr. vedrørende disse forhold. Det samme gælder forsikringer, hvor der er bogført i alt 31.217 kr. på funktion 3.74 i 2017.

6. SAMMENLIGNELIGE KOMMUNERS UDGIFTER OG RETNINGSLINJER

Til sammenligning af udgifter og retningslinjer, vil der i dette afsnit kort blive skitseret, hvilke retningslinjer og udgifter, der er på sammenlignelige nordjyske kommuner - Brønderslev Kommune, Jammerbugt Kommune og Mariagerfjord Kommune.

Disse tre kommuner er udvalgt, da indbyggertallene ligger tæt på indbyggertallet i Vesthimmerlands Kommune pr. 1. januar 2018.

Herudover er andelen af unge under 25 år ligeledes cirka på samme niveau:

	Brønderslev	Jammerbugt	Mariagerfjord	Vesthimmerlands
0-24 år	10.325	10.546	11.573	10.355
25 år +	25.964	28.092	30.552	26.922
I alt	36.289	38.638	42.125	37.277
Andel under 25 år	28,45 %	27,29 %	27,47 %	27,78 %

Indbyggertal pr. 1. januar 2018 i udvalgte kommuner. Kilde: Statistikbanken, BY2.
Redigeret med sum og andel under 25 år.

Til sammenligning har vi undersøgt udgiftsniveau for kommunerne i perioden 2012 til 2017. Der er taget udgangspunkt i udgifter konteret på funktion 3.38.73 "Frivilligt folkeoplysende arbejde" og 3.38.74 "Lokaletilskud". Selvom rapporten alene omhandler lokaletilskud, er det vores opfattelse, at en sammenligning af udgiftsniveauet mellem kommunerne skal tage højde for både aktivitets- og lokaletilskud, da dette giver et mere retvisende billede af det samlede serviceniveau på foreningsområdet.

Herudover er de øvrige kommuners retningslinjer gennemgået ud fra 3 kriterier:

- Hvordan reguleres lokaletilskud for foreninger med medlemmer over 25 år
- Hvor stor en andel af foreningernes driftsudgifter, der ydes tilskud til
- Hvordan administreres tilskud til leje af haller

Disse tre kriterier er ligeledes udvalgt, da det vurderes at give et overordnet billede af, hvordan lokaletilskuddet administreres.

Der er alene anvendt offentligt tilgængeligt materiale, i form af regnskabstal fra Danmarks Statistik, samt de enkelte kommuners tilskudsregler, som er offentliggjort på kommunernes hjemmesider. Det skal bemærkes, at Brønderslev Kommunes regnskabstal ikke er medtaget i opgørelserne, idet tallene viser, at der fra 2014 er sket en væsentlig ændring i kommunens bogføringspraksis, der efter vores vurdering ikke giver et sammenligneligt grundlag i forhold til denne opgave. Dog er der gennemgået Brønderslev Kommunes overordnede retningslinjer til sammenligning.

6.1 OVERORDNEDE RETNINGSLINJER FOR UDBETALING AF LOKALETILSKUD

De øvrige kommuners regelsæt er gennemgået og på områderne omkring andelen af driftsudgifter, der dækkes, samt hvordan kommunerne evt. regulerer lokaletilskuddet for medlemmer over 25 år. Det er alene Brønderslev Kommune, der har særlige regler for leje af haller og Brønderslev Kommunes retningslinjer er beskrevet nedenfor.

	Andel af driftsudgifter	Lokaletilskud for medlemmer over 25 år
Brønderslev Kommune ²³	65 %	Fradrages relativt efter medlemssammensætning i foreningen. Dog særlig opgørelse herfor, 6 medlemmer under 25 år gør 1 over 25 år fri.
Jammerbugt Kommune ²⁴	100 % (dog maks. KL-sats)	Fradrages relativt efter medlemssammensætningen i foreningen - så der alene gives 72 % for medlemmer over 25 år. (2015-sats)
Mariagerfjord Kommune ^{25,26}	Min. 65 % (opgøres årligt ud fra budget - i 2018 fastsat til 73 %) (dog maks. KL-sats på nær haller og aktivitetsrum mellem 250-700 m ² og vådhaller, hvor kommunen har sine egne satser)	Der fremgår ikke af kommunens regelsæt, at tilskuddet nedsættes som følge af 25-års reglen.

Brønderslev Kommune udbetaler ikke direkte lokaletilskud vedrørende haller²⁷ - men der gives i stedet tilskud til hallerne ud fra hvor mange timer de enkelte foreninger bruger i hallerne²⁸. Det er ligeledes dette forhold, der betyder, at udgifterne for Brønderslev Kommune ikke er direkte sammenlignelige med de øvrige kommuners udgifter på funktionerne 3.73 - 3.74 nedenfor, idet udgifter til foreningernes brug af haller ikke gives som et tilskud efter folkeoplysningsloven, men i stedet som del af driftstilskuddet til hallerne. Herudover opkræves foreningerne gebyr for brug af hallerne²⁹. Jammerbugt og Mariagerfjord Kommuner skelner ikke mellem leje af haller og øvrigt lokaletilskud.

Brønderslev Kommune administrerer således halleje på næsten samme måde som Vesthimmerlands Kommune ved at der udbetales direkte til hallerne og herefter opkræves gebyr hos foreningerne, mens de to andre kommuner blot udbetaler tilskuddet som en del af de øvrige lokaletilskudsregler. Kommunerne administrerer 25-års reglen forskelligt, hvor Mariagerfjord Kommune eksempelvis ikke skriver noget i sine

²³ <http://www.bronderslev.dk/-/media/website/Fritid/DiversePublikationer/Håndbog%20foreninger%20Brønderslev.pdf>

²⁴ <https://www.jammerbugt.dk/borger/kultur-fritid-og-landdistrikt/fritid/foreninger/tilskud/lokaletilskud/>

²⁵ <https://www.mariagerfjord.dk/Politik/Dagsorden-og-referater?M=Read&GUID=A5DB9314-9093-4171-99F3-72D93FC1DB6D#Punkt46942>

²⁶ <https://www.mariagerfjord.dk/Foreninger-og-Aftenskoler/-/media/5D92D85B0A934849947F68E26BF71541.ashx>

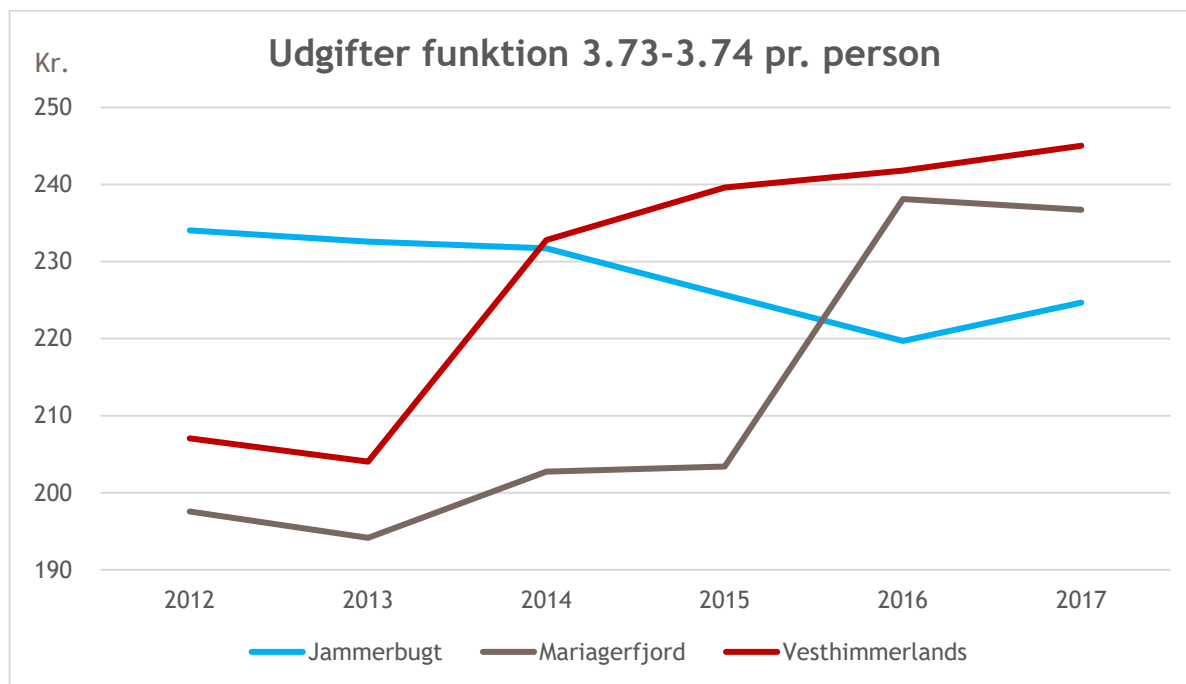
²⁷ http://www.bronderslev.dk/-/media/ESDH/committees/151/1604/Punkt_3_Bilag_2_Brønderslev_Ordning_Idraet_2017.ashx § 4

²⁸ http://www.bronderslev.dk/-/media/ESDH/committees/151/1604/Punkt_3_Bilag_3_Praecisering_af_administrationsgrundlag_godkendt_af_Byraad.ashx s.2 n - s3. ø

²⁹ <http://www.bronderslev.dk/-/media/website/Fritid/DiversePublikationer/Håndbog%20foreninger%20Brønderslev.pdf>

regler omkring nedsættelse af lokaletilskuddet, Jammerbugt Kommune fastsætter tilskudsandelen for lokaletilskud for personer over 25 år løbende. I Brønderslev Kommune har de en model lignende Vesthimmerlands Kommunes, dog med en ekstra dimension, hvor andelen af medlemmer over 25 år nedsættes pr. 6. medlem under 25 år.

6.2 UDGIFT PR. KOMMUNE 2012-2017

Sammenlignes Jammerbugt, Mariagerfjord og Vesthimmerlands Kommuner samlede udgifter på funktionerne 3.73 og 3.74 i perioden 2012 til 2017, har Vesthimmerlands Kommune i perioden 2012-2017 generelt set øget sine udgifter pr. indbygger på foreningsområdet - og fra 2014 og frem har udgiften pr. person været højere end i både Jammerbugt og Mariagerfjord Kommuner. Der skal dog tages højde for eventuel forskel i bogføringspraksis i de enkelte kommuner.

7. SAMMENFATNING OG ANBEFALINGER

På baggrund af de foregående afsnit, vil vi i dette afsnit beskrive de forhold vi i vores gennemgang har identificeret som områder, hvor der eventuelt kan foretages ændringer i de nuværende processer eller retningslinjer for at opnå en mere ensartet behandling af foreningerne, give en bedre styring af økonomien samt effektivisere arbejds gange.

7.1 DEFINITION AF AKTIVITETSTIME

Det fremgår ikke i kommunens retningslinjer direkte eller indirekte, hvad der anses at være en godkendt aktivitetstime. Det fremgår i bilag 1 til retningslinjerne, hvad kommunen positivt har defineret som godkendte aktivitetstyper - og det fremgår ligeledes, at Fritidsrådet ved godkendelse af nye eller ændrede aktiviteter, afgør, om foreningen udøver folkeoplysende aktivitet i henhold til loven.

Anbefaling: Såfremt der (jf. anbefalinger nedenfor) i højere grad fokuseres på foreningernes opgørelse af aktivitetstimer i afdelingens kontrolindsats af foreningernes ansøgninger, er det vores vurdering, at det nærmere bør defineres, hvad en tilskudsberettiget aktivitetstime er, eller som minimum defineres hvilke skøn, der bør indgå i vurderingen af de konkrete ansøgninger. I andre kommuner ses fx at der alene godkendes tilrettelagte (modsat selvorganiserede) aktiviteter, fx ved at der skal være en instruktør på holdet og herudover at der ikke kan godkendes aktiviteter, der naturligt hører hjemme i andre tilskudsordninger eller under anden lovgivning.

Økonomisk konsekvens: Der kan ikke beregnes en direkte økonomisk konsekvens heraf, men punktet vil være med til at understøtte øvrige foreslåede punkter.

7.2 KOMMUNEN UDBETALER LOKALETILSKUD SOM 75 % AF TILSKUDSGRUNDLAGET I STEDET FOR 65 % AF TILSKUDSGRUNDLAGET, SOM ER MINIMUMSKRAVET

Det er valgt at give tilskud med 75 % af tilskudsgrundlaget. Lovgivningen har dog fastsat, at der alene skal gives tilskud til mindst 65 % af udgifterne for aktiviteter for personer under 25 år.

Anbefaling: Tilskudsprocenten kan revurderes, såfremt der er behov for besparelser eller omprioritering af folkeoplysningsmidlerne.

Økonomisk konsekvens: Ifølge afdelingens egen opgørelse medførte dette øgede serviceniveau, at der i 2017 blev udbetalt ca. 340.000 kr. mere, end hvis tilskudsprocenten havde været 65 %.

7.3 ALLE UDGIFTSBILAG KONTROLLERES I FORBINDELSE MED MODTAGNE ANSØGNINGER OM LOKALETILSKUD

I forbindelse med foreningernes ansøgninger om lokaletilskud, skal foreningerne vedlægge samtlige bilag, der skal dokumentere de enkelte udgifter, de søger om lokaletilskud til. Vi har fået oplyst, at afdelingens medarbejdere gennemgår alle ansøgninger og kontrollerer samtlige udgiftsbilag, bl.a. for at sikre, at udgifterne er dokumenteret og tilskudsberettigede. Afdelingens medarbejdere oplyser selv, at de ofte finder fejl i ansøgningerne, bl.a. ved, at der søges om lokaletilskud for det gebyr, som kommunen opkræver for anvendelse af de selvejende haller - men også at der fx ikke er medtaget årsopgørelser fra forbrugsafgifter, hvor foreningen har fået penge retur.

Anbefaling: Det er vores opfattelse, at gennemgangen i højere grad kan basere sig på risikorettede stikprøver af tilskudsgrundlagene. Her kunne der med fordel være fokus på:

- Ansøgninger fra nye foreninger eller nye kasserer, som ikke har lavet ansøgninger før
- Ansøgninger fra foreninger, hvor kommunen typisk har fundet fejl i ansøgningerne tidligere år
- Ansøgninger fra foreninger, som har haft en væsentlig stigning i udgiftsniveauet i forhold til tidligere år
- Herudover tilfældige stikprøver

De risikorettede stikprøveudvælgelser vil således i høj grad bero på den erfaring, afdelingens medarbejdere har fra tidligere års gennemgang. Dog ser vi også en mulighed i, at Winkas-databasen, som allerede indeholder oplysningerne omkring udgiftsniveauerne på de forskellige ejendomme og udgiftsarter, måske kunne tilføjes en rapport, som vil give kommunen et overblik over væsentlige ændringer i forhold til tidligere år. Her kunne objektive kriterier til rapporten fx være en stigning på mere end 15 % i forhold til sidste år - og samtidig mindst en stigning på 5.000 kr. Den samlede stikprøvestørrelse vil ligeledes bero på afdelingens medarbejders faglige vurdering, men efter vores vurdering, er en gennemgang af samtlige foreningers udgiftsbilag ikke hensigtsmæssig.

Økonomisk konsekvens: Såfremt der vælges en mere risikorettet stikprøvevis kontrol af foreningernes tilskudsgrundlag, kan der komme eventuelle engangsomkostninger til tilføjelser til Winkas - og herudover vil der være risiko for, at mindre fejl i foreningernes indberetninger ikke opdages. Dog vil afdelingens medarbejdere få frigivet tid til at lave andre arbejdsopgaver eller kontroller, som efter vores overbevisning i højere grad vil understøtte en mere hensigtsmæssig kontrol af foreningernes indberetninger - se f.eks. senere i afsnittet omkring kontrol af aktivitetstimer.

7.4 LEJE AF HALGULV - LOKALETILSKUD VED BRUG AF SELVEJENDE HALLER

Der er i Vesthimmerlands Kommune valgt en praksis, der skal sidestille brugen af kommunale og selvejende haller. Dette medfører, at kommunen afholder foreningernes udgifter for brug af hallerne - og herefter opkræver gebyr fra de enkelte foreninger for brug heraf.

Konsekvenserne heraf er, at

- 25-års reglen ikke anvendes ved lokaletilskud for halleje
- Kommunen står for en stor del af nogle foreningers likviditet i og med, at kommunen betaler alle regningerne fra hallerne og kun 2 gange årligt opkræver foreningernes andel
- Den beregnede tilskudsprocent afviger fra de fastsatte 75 % til øvrige lokaler

Samlet set betyder det, at foreningernes leje af haller m.v. behandles anderledes både administrativt og i forhold til hvor stort et tilskud, foreningerne modtager for anvendelse af øvrige lokaler.

Anbefaling: Der bør tages stilling til, hvorvidt lokaletilskud til leje af halvgulv m.v. ved selvejende haller i stedet skal indgå på det årlige ansøgningsskema, så der udbetales årligt tilskud til foreningerne i stedet for, at kommunen betaler foreningernes regninger fra hallerne. Efter vores vurdering vil det have klare fordele herunder især, at det i højere grad er foreningerne, der skal stå inde for de udgifter, der betales for leje af lokalerne ligesom ansvaret for at det reelt er til en godkendt folkeoplysende aktivitet flyttes til den forening som har anvendt den pågældende hal.

Herudover vil der være et besparelespotential og en mere ensartet behandling af lokaletilskud, hvis denne type lokaler også blev omfattet af 25-års reglen.

Der ligger dog en risiko i, at foreningerne ikke nødvendigvis har tilstrækkelig likviditet til selv at afholde alle udgifterne. Her vil ligeledes være mulighed for at lave en aconto-ordning med foreningerne på samme måde som med det øvrige lokaletilskud, hvor der eksempelvis udbetales 80 % af tidligere års lokaletilskud til foreningerne aconto.

Økonomisk konsekvens: Vi har foretaget en overordnet beregning ud fra de offentlig tilgængelige oplysninger om medlemssammensætninger i de enkelte foreninger sammenholdt med, hvad der er udbetalt af "Tilskud til leje af hal/gym.sal/ svømmehal". Her er der udbetalt 4.694.710 kr. i 2017.

Var tilskuddet blevet reguleret for medlemssammensætningerne i de enkelte foreninger, så der var blevet reduceret i forhold til andel af medlemmer over 25 år., var der blevet udbetalt 1.651.255 kr. mindre i tilskud i 2017.

Herudover ville det have en økonomisk konsekvens, såfremt kommunen fastsatte en fast tilskudsprocent til leje af denne type lokaler, som i 2017 ud fra gebyrets størrelse og KL's satser i 2017 udgjorde 72,57 % på gymnastiksale, 75,24 % på haller og 88,85 % på svømmehaller. Vi har ikke kunnet opgøre den økonomiske konsekvens heraf.

Endeligt vil det administrativt betyde, at afdelingens medarbejdere ikke løbende betaler foreningernes lokaleudgifter i selvejende haller, men i stedet skal behandle udgifterne i forbindelse med evt. udbetaling

af aconto tilskud, samt ved kontrol af udgifterne i forbindelse med de årlige ansøgninger og udbetaling af endeligt tilskud.

7.5 FORENINGER GODKENDT FOR ÅR TILBAGE, ER IKKE GODKENDT TIL ET MAKSIMALT AKTIVITETSTIMETAL

Afdelingens medarbejdere har oplyst over for os, at foreninger godkendt som folkeoplysende foreninger, tidligere ikke har været godkendt til et maksimalt antal aktivitetstimetal. Fritidsrådet har de seneste år godkendt nye eller ændrede ansøgninger til et maksimalt timeantal, men der er stadig en stor del af foreningerne, som ikke har et maksimalt antal.

Anbefaling: I og med, at kommunen fra og med 2019 begynder at regulere for timetal og KL's satser i udbetalingerne af lokaletilskud, vil det efter vores vurdering være hensigtsmæssigt at alle foreninger godkendes til et maksimalt antal timer for de lokaler, de benytter og modtager lokaletilskud til. Det praktiske i at fastsætte de maksimale antal timer kan ske ved, at foreningerne selv melder ind til kommunen hvor mange timer, de vil godkendes til - som herefter godkendes i Fritidsrådet.

Et alternativ hertil kunne være, at afdelingens medarbejdere gennemgår f.eks. de seneste tre års aktivitetsniveau for de enkelte foreninger og administrativt fastsætter et niveau herudfra samt oplyser foreningerne herom efterfølgende.

Økonomisk konsekvens: Hvis de enkelte foreninger alle får et loft over hvor mange aktivitetstimer, de maksimalt kan modtage lokaletilskud til, vil det alt andet lige give afdelingens medarbejdere en bedre mulighed for at styre økonomien og foretage budgetopfølgninger konkret på lokaletilskud.

Som praksis er i øjeblikket, vil et øget aktivitetstimetal fra foreninger godkendt for flere år tilbage, blot give kommunen ekstraudgifter til lokaletilskud, som først kan konstateres ved foreningens ansøgning om lokaletilskud efter årsafslutningen. Såfremt foreningerne først skal søge om godkendelse til et øget aktivitetsniveau, har kommunen mulighed for løbende at følge op på, om udgifterne kan dækkes indenfor budgettet.

7.6 FORENINGER VEDLÆGGER IKKE DOKUMENTATION FOR AKTIVITETSTIMETAL VED ANSØGNING

I foreningernes årlige ansøgning om lokaletilskud for det foregående år, skal foreningerne oplyse om antallet af aktivitetstimer, men ikke vedlægge dokumentation herfor. Lovgivningen stiller krav om, at foreningerne skal kunne dokumentere aktivitetstimetallet.

Anbefaling: Vi vil anbefale, at der tages stilling til, hvorvidt foreningerne skal vedlægge dokumentation for opgørelse af aktivitetstimetallene. På denne måde har afdelingens medarbejdere en mulighed for at

kontrollere de underliggende opgørelser stikprøvevist. Efter vores overbevisning bør der som minimum fremgå antal timer på de forskellige folkeoplysende aktiviteter, som foreningen er godkendt til, så det kontrolleres, at der alene medtages timer hertil. En eventuel kontrol heraf fra afdelingens medarbejdere, bør efter vores overbevisning ske stikprøvevist, hvor der de første år anvendes en forholdsvist større stikprøvestørrelse, for at finde et niveau for, hvor mange foreninger, der eventuelt opgør aktivitetstimetallet forkert.

Økonomisk konsekvens: Der er ikke tidligere blevet indsendt dokumentation for aktivitetstimetall for foreningerne, men at afdelingens medarbejdere får mulighed for at gennemse foreningernes opgørelser over aktivitetstimetallene, vil efter vores overbevisning give en mere ensartet behandling af alle foreningerne, da foreningerne kan opgøre aktivitetstimerne på forskellige måder.

7.7 ANSØGNINGER TIL NYE ELLER ÆNDREDE LEJEMÅL - OBJEKTIVE KRAV

I øjeblikket er der ikke en egentlig skabelon for, hvilke oplysninger Fritidsrådet får i forbindelse med ansøgninger om nye eller ændrede lejemål - vi har f.eks. set dagsordener, hvor afdelingens medarbejdere har besigtiget nye lokaler sammen med foreningen og dagsordener hvor der fremgår årlig m²-pris på lokalerne. Selvom der er et fast ansøgningskema, er det forskellige oplysninger, som Fritidsrådet får oplyst i forbindelse med ansøgning om nye lokaler. Herudover har afdelingens medarbejdere oplyst over for os, at der er tvivl om, hvordan det skal vurderes, hvorvidt udgifterne er på et rimeligt niveau i forhold til lignende lokaler på egnen.

Anbefaling: Det anbefales, at dagsordener udarbejdet af afdelingens medarbejdere til Fritidsrådet, fremadrettet indeholder de samme objektive kriterier til Fritidsrådets vurdering af, hvorvidt det nye eller ændrede lejemåls udgiftsniveau er på et rimeligt niveau i forhold til lignende lokaler på egnen. At lave et decideret benchmark herover vil kræve, at priserne i øvrige egnede lokaler i et område større end kommunen, undersøges nærmere - og en sådan undersøgelse vil efter vores overbevisning ikke umiddelbart være rentabel i forhold til det, en sådan undersøgelse ville give kommunen af eventuel besparelse. Herudover kunne dagsordenerne indeholde oplysninger om, hvad m²-priserne for lejemålet er - og såfremt det efter afdelingens medarbejders eller Fritidsrådets vurdering ligger højere, end hvad øvrige egnede lokaler på egnen normalt koster, kunne en ejendomsmægler eller anden lokal ekspert kontaktes, for at få en objektiv vurdering heraf. Vi mener herudover, at afdelingens medarbejdere har den største indsigt i, hvad lignende foreninger betaler i husleje for øvrige egnede lokaler. Vi anbefaler derfor, at dagsordenerne i højere grad ligeledes bør indeholde administrationens vurdering af, hvorvidt lokalernes udgiftsniveau er væsentligt højere end øvrige egnede lokaler på egnen, men skal stadig understøttes af konkrete, objektive vurderinger.

Herudover anbefaler vi, at dagsordenerne f.eks. bør indeholde udgift pr. forventet antal deltagere. Da kommunen samtidig fra 2019 begynder at administrere efter, at foreningernes tilskudsgrundlag maks. kan

udgøre KL's takster pr. time, vil der efter vores vurdering komme et naturligt loft over, hvor meget de enkelte foreninger kan modtage i lokaletilskud, selvom de sidder til en måske forholdsvist høj husleje.

Herudover anbefaler vi, at der i dagsordenerne altid tages stilling til, hvorvidt lejekontrakter indeholder udgifter, som ikke ville være tilskudsberettigede, hvis der var tale om foreningens egne lokaler.

Økonomisk konsekvens: Såfremt dagsordenerne fremadrettet indeholder de oplyste objektive økonomiske kriterier for alle ansøgninger om nye lejemål eller lignende, er det vores vurdering, at foreningernes ansøgninger vil blive vurderet ud fra de samme grundlag.

7.8 DER ER INDGÅET SÆRAFTALER MED FLERE FORENINGER

Der er med flere foreninger indgået særaftaler, som betyder, at udgifter ikke i alle tilfælde skal dokumenteres, eller at der blot udbetales faste tilskud.

Vi har nedenfor anført disse særaftaler:

- FDF Aars har for flere år siden optaget et lån, hvor Fritidsrådet har besluttet at give 100 % i tilskud til renterne af dette konkrete lån. Det vil sige, at tilskuddet udgør mere end 75 % som ellers er tilskudsprocenten for denne type driftsudgift. Herudover reguleres tilskuddet ikke efter 25-års reglen. Lånet udløber 31/2-2025.
- Aars Tennisklub modtager årligt 15.000 kr. til at holde udendørsarealerne, som tilhører kommunen. Herudover modtager foreningen et fast årligt tilskud på 50.000 kr. for drift af foreningens egen bygning på kommunens grund.
- Vegger Kultur- og Idrætshus får 74.000 kr. udbetalt årligt som et fast tilskud, som reelt er et driftstilskud.
- Kommunen betaler årligt 82.000 kr. til Vegger IF som lokaletilskud for brugen af lethal ved Vegger Kultur- og Idrætshus. Foreningens timer registreres i WinKas-bookingsystemet, men tilskuddet er uafhængig af foreningens reelle udgifter.
- Der er med rideklubber fastsat særlige skøn over fordeling af fællesudgifter, der anvendes til både tilskudsberettigede og ikke-tilskudsberettigede lokaler. Fordelingerne er oplyst at være fastsat flere år tilbage. Farsø Rideklub opgør 50 % af udgifterne til traktor som tilskudsberettigede og ligeledes 35 % af udgifterne til rengøring og tilsyn. Hornum-Ulstrup Rideklub kan medtage 95 % af udgifterne til vand som tilskudsberettigede, da det er vurderet, at 5 % vandudgifterne bruges på stalden.
- Tennisklubber, BMX-klubber og Motorcross klubber modtager banetilskud ud fra de fastsatte regler i kommunens retningslinjer. Her er der ikke krav om, at foreningerne indsender dokumentation

for, at de har afholdt udgifter hertil: Aars BMX Klub modtager 1.000 kr., Aars Motocross modtager 1.000 kr., Aalestrup Tennisklub modtager 5.000 kr., Aars Tennisklub modtager 40.000 kr., Farsø Tennisklub modtager 17.500 kr., Løgstør Tennisklub modtager 10.000 kr.

- Gymnastiksalene på Aalestrup Skole, som er kommunale lokaler, opkræves der ikke gebyrer for brugen af.
- Hos Aars 4H gård, Aars IK og Aars Trim Motion, som driver foreningerne i kommunalt ejede huse, betaler kommunen alle eller dele af bl.a. forbrugsafgifterne.
- Idrætsforeningen KVIK modtager lokaletilskud til deres udgift i forbindelse med leje af areal, som en del af deres fodboldbaner ligger på. Lejen udgjorde i 2017 9.133 kr. og beregnes efter reglerne for egne og lejede lokaler.

Samlet set der er indgået flere typer af særftaler, der bevirker, at de samme typer af foreninger ikke i alle tilfælde behandles ens - og at flere af særftalerne er indgået for en ubegrænset periode og hvor der ikke kræves dokumentation for, at foreningerne reelt har udgifter, der ville berettigede et lokaletilskud ud fra kommunens regler for øvrige lokaler.

Anbefaling: Det er vores anbefaling, at der tages stilling til, hvorvidt de ældre særftaler skal genvurderes. Generelt set bygger folkeoplysningsloven på et princip om, at foreninger med samme funktion og indhold skal have lige tilskudsvilkår, jf. KL's kommentarer til folkeoplysningsloven. Uden at vi skal tage direkte stilling til om der er lige tilskudsvilkår i kraft af særftalerne, vil sådanne aftaler som udgangspunkt skabe tvivl om, hvorvidt dette er tilfældet.

Vi har ikke gennemgået de enkelte dagsordener eller lignende omkring hvorfor de enkelte særftaler er indgået, men blot fået oplyst særftalerne af afdelingens medarbejdere. Dog vil det være vores anbefaling, at særftaler generelt set indgås for en begrænset tidsperiode - både for at sikre, at Fritidsrådet løbende tager aftalerne op til overvejelse, men også for at sikre, at foreningerne sikrer sig mod, at særftalerne eventuelt ikke er tidsbegrænsede.

Tilskuddet til Vegger Kultur- og Idrætshus på 74.000 kr. er efter vores overbevisning ikke lokaletilskud efter folkeoplysningslovens, men et driftstilskud. Dette skyldes, at kultur- og idrætshuset ikke er en godkendt folkeoplysende forening.

Til Vegger IF gives der et årligt fast lokaletilskud på 82.000 kr., som er uafhængig af foreningens reelle udgifter til lokaler. Det er vores anbefaling, at Kultur- og Fritidsudvalget afgør, om dette tilskud skal indgå i kommunens almindelige regler om ansøgning om lokaletilskud.

Herudover er det vores anbefaling, at der tages stilling til hvorvidt der skal stilles krav om, at de enkelte rideklubber skal opgøre mere konkret, hvor stor en del af fællesudgifterne, der reelt anvendes til de tilskudsberettigede lokaler. Det kunne være krav om opsætning af forbrugsmålere, opmålinger eller lignende.

Kultur- og Fritidsudvalget bør endvidere tage stilling til, hvorvidt de særtilskud der gives til enkelte uden-dørsanlæg vedr. f.eks. Tennis, BMX og Motorcross, skal fortsætte, eller der skal ske en harmonisering med øvrige udendørsanlæg.

Det er vores anbefaling, at det besluttes hvorvidt det stadig skal være gældende, at der ikke betales gebyr for brugen af gymnastiksale på Aalestrup Skole.

Det er vores anbefaling, at udgifter til el, vand, varme og lignende, for foreninger i kommunalt ejede huse, lægges over til foreningerne, så det ikke alene er kommunen der sidder med det økonomiske ansvar for udgifter, kommunen ikke selv kan styre.

Slutteligt er det vores anbefaling, at der tages stilling til, hvorvidt der vil gives tilskud i forbindelse med Idrætsforeningen KVIKs leje af areal, hvor en del af deres fodboldbaner ligger på.

Økonomisk konsekvens: Generelt set betyder særaftalerne med foreningerne, at alle lignende foreninger i alle tilfælde ikke behandles ens. Det vil være op til Kultur- og Fritidsudvalget at beslutte konkret om nogle særaftaler eventuelt skal ændres eller ophæves - så den direkte økonomiske konsekvens afhænger heraf. Det er herudover oplyst af afdelingens medarbejdere, at særaftalerne generelt set giver en øget administration, idet Winkas ikke understøtter alle særaftalerne i de skabeloner, som foreningerne skal ansøge midlerne ud fra. Derfor skal afdelingens medarbejdere efter ansøgningerne er foretaget, foretage manuelle reguleringer inden udbetalingerne endeligt foretages.

7.9 OVERORDNEDE MÅL MED ANALYSEN

De overordnede mål med denne analyse var at give afdelingen, Fritidsrådet og Kultur- og Fritidsudvalget et overblik over indsatspunkter, der skal

- Give afdelingen bedre overblik til styring af økonomien
- Eventuelt ensrette reglerne, således at alle foreninger behandles mere ensartet (det er oplyst, at der ikke i alle tilfælde handles ens, idet der administreres efter ældre særaftaler)
- Effektivisere arbejdsgangene

Herudover ønskede afdelingen at få oplyst, hvor kommunen reelt yder et højere serviceniveau end lovgivningens mindstekrav, samt hvor der eventuelt udbetales mere, end hvad kommunens tilskudsregler foreskriver.

7.9.1 Overblik til styring af økonomien

De forslag, der især kan give afdelingen et større overblik til styring af økonomien er i høj grad, at kommunen fastsætter maksimale aktivitetstimer for alle foreninger. På denne måde ville foreningerne løbende skulle lave nye ansøgninger, såfremt deres aktivitetstimer forventer at stige over det fastsatte

maksimum. At dette er muligt skyldes, at kommunen allerede har besluttet fra 1. januar 2019 at administrere efter KL's takster.

Herudover ville en ændring af proceduren for udbetaling af lokaletilskud for foreningernes brug af selvejende haller mv. ligeledes give afdelingen et bedre overblik til styring af økonomien, idet der for nuværende alene er tale om, at foreningerne kan anvende lokalerne løbende de timer de vil - og at kommunen blot betaler regningerne og herefter opkræver gebyr og eventuel egenbetaling for ikke-tilskudsberettigede aktiviteter hos foreningerne.

Såfremt det i stedet besluttes, at denne type lokaletilskud udbetales ved årlige ansøgninger, ville samme regler omkring maksimale timetal være gældende og derfor give den samme form for styring.

7.9.2 Eventuel ensretning af reglerne

I de foranstående afsnit er beskrevet de særftaler, som vi har fået oplyst af afdelingens medarbejdere, hvor det er blevet belyst, hvilke foreninger, der har aftaler, der afviger fra de øvrige foreningers lokaltilskudsordning.

Udover dette har vi konkluderet, at selvom foreningernes reelle udgifter til kommunale lokaler behandles ens med udgifterne i selvejende haller m.v., er der væsentlig forskel på, hvordan der administreres mellem selvejende haller og øvrige egne eller lejede lokaler. Især disse to forhold har betydning for Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning omkring en eventuel ensretning af reglerne.

7.9.3 Effektivisere arbejdsgange

I tidligere afsnit er det beskrevet, hvordan afdelingens nuværende procedurer er. Vi anser især tre områder, hvor der kan ske effektivisering af arbejdsgangene. Det er vedrørende afdelingens kontrolindsats, hvor der i øjeblikket gennemgås samtlige udgiftsbilag for foreningernes driftsudgifter, og vedrørende særftaler og betaling af regninger for foreninger for anvendelse af selvejende haller og efterfølgende opkrævning af gebyrer herfra.

Vi anser herefter vores arbejde som afsluttet.

Aalborg, den 20. november 2018

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Ole Nielsen,
Director, Registreret revisor

Henrik Ørsted,
Senior Manager, COR

BILAG 1 - NY PRAKSIS FRA 2019

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE

- Lyse til at gøre en forskel

Til de folkeoplysende foreninger
i Vesthimmerlands Kommune som
modtager lokaletilskud til egne og/eller lejede lokaler

Dato: 11. juni 2018

Sundheds- og Kulturforvaltning
Kultur og Fritid
Torvegade 15, 9670 Løgstør

Sagnr.:
820-2018-18540

820-2018-118088

Sagbehandler:
Lise Aslak Jensen
Telefon: 9988 8408
Mobil: 2032 7158
Mail: lsj@vesthimmerland.dk

Tilretning af praksis for beregning af lokaletilskud

I forbindelse med behandlingen af ansøgninger om tilskud til klubhuse, faste klublokaler eller lejre er vi blevet opmærksomme på, at vi gennem de senere år har ydet lokaletilskud til en højere aktivitetstimepris, end vores tilskudsordning siger.

Det betyder at nogle foreninger, har fået for meget udbetalt i lokaletilskud. Dette må vi berigtige.

Hvad betyder det så?

Vi vil derfor med virkning fra 1. januar 2019 tilrette praksis, således at vi fremadrettet følger regelsættet ift. vejledende timepriser fra Kommunernes Landsforening.

Det betyder, at der med virkning fra tilskudsåret 2019 maksimalt vil blive ydet tilskud til en timepris på 133,45 kr. for klubhuse, faste lejermål og lejre, samt 266,98 kr. for haller (2018-niveau).

Timeprisen findes ved at dele jeres tilskudsberettiget udgifter ud på det antal folkeoplysende aktivitetstimer, som I oplyser i forbindelse med ansøgningen. Hvis timeprisen overstiger førnævnte priser, vil tilskuddet blive beregnet på baggrund af den fastlagte timepris x antal folkeoplysende aktivitetstimer.

De foreninger som vi på nuværende tidspunkt ved vil blive berørt af ovenstående vil blive kontaktet direkte af Kultur og Fritid. Dette vil ske i løbet af de kommende uger.

Skulle der opstå spørgsmål i forbindelse med ovenstående, er du meget velkommen til at kontakte undertegnede på mail eller pr. telefon.

Med venlig hilsen

Lise Aslak Jensen
Fritidskonsulent

KONTAKT

HENRIK ØRSTED
SENIOR MANAGER

m: 41 89 04 13
e: hos@bdo.dk

www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab, en danskejet rådgivnings- og revisionsvirksomhed, er medlem af BDO International Limited - et UK-baseret selskab med begrænset hæftelse - og del af det internationale BDO netværk bestående af uafhængige medlemsfirmaer. BDO er varemærke for både BDO netværket og for alle BDO medlemsfirmaerne. BDO i Danmark beskæftiger godt 1.100 medarbejdere, mens det verdensomspændende BDO netværk har godt 64.000 medarbejdere i 154 lande.

Copyright - BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab, cvr.nr. 20 22 26 70.